

HATİCE MERYEM
İnsan Kısım Kısım, Yer Damar Damar

HATİCE MERYEM Kasım 1968'de İstanbul'da doğdu. İktisat mezunu. 1991-1994 yılları arasında bir bankada memur olarak çalıştı. Daha sonra mesleğini bırakıp Londra'ya gitti. Orada temizlikçilik, çocuk bakıcılığı, ütücülük, gazete dağıtıcılığı, barmenlik gibi ayak işlerinde çalıştı. Kültür sanat dergileri *Öküz* ve *Hayvan*'da editörlük yaptı. Yaşar Nabi Nayır Gençlik Ödülleri Yarışması'nda öykü dalında dikkate değer bulundu. 2000'de *Siftah* adlı ilk kitabı yayımlandı. *Sinek Kadar Kocam Olsun Başımda Bulunsun* adlı kitabı 2002'de yayımlanan Meryem'in bu eseri aynı adla Ankara Devlet Tiyatrosu tarafından sahnelendi. Dizilerde senaryo yazarlığı yaptı. *Varlık* dergisinde genç öykücülerin öykülerini değerlendirdi. Halen aynı derginin öykü jürisinde yer almaktadır. 2008'de *İnsan Kısım Kısım Yer Damar Damar*, 2010'da *Alımdaki Yılan*, 2013'te *Beyefendi*, 2019'da *Yetim* ve yine 2019'da *Bir Kadını Öldürmeye Nereden Başlamalı?* adlı kitapları İletişim Yayınları'nca yayımlanan yazarın kitapları Bulgarca, Romence, Macarca ve Almanca dillerine çevrildi. Halen senaryo yazarlığı yapmaktadır.

İletişim Yayınları 1314 • Çağdaş Türkçe Edebiyatı 175

ISBN-13: 978-975-05-0594-2

© 2008 İletişim Yayıncılık A.Ş. / 1. BASIM

1-2. Baskı 2008, İstanbul

3. Baskı 2020, İstanbul

EDITÖR Murat Gültekingil - Belce Öztuna

KAPAK ve İLLÜSTRASYON Seda Mit

UYGULAMA Hüsnü Abbas

DÜZELTİ Defne İpek

BASKI Sena Ofset · SERTİFİKA NO. 45030

Litros Yolu, 2. Matbaacılar Sitesi, B Blok, 6. Kat, No: 4NB 7-9-11
Topkapı, 34010, İstanbul, Tel: 212.613 38 46

CİLT Güven Mücellit · SERTİFİKA NO. 45003

Mahmutbey Mahallesi, Devekaldırımı Caddesi, Gelincik Sokak,
Güven İş Merkezi, No: 6, Bağcılar, İstanbul, Tel: 212.445 00 04

İletişim Yayınları · SERTİFİKA NO. 40387

Cumhuriyet Caddesi, No. 36, Daire 3, Seyhan Apartmanı,

Harbiye Mahallesi, Elmadağ, Şişli 34367 İstanbul

Tel: 212.516 22 60-61-62 • Faks: 212.516 12 58

e-mail: iletisim@iletisim.com.tr • web: www.iletisim.com.tr

HATİCE MERYEM

İnsan Kısım Kısım, Yer Damar Damar

İÇİNDEKİLER

<i>Hayatın alelade akışı Kozluk'ta</i>	9
--	---

Uzun bir öğleden sonra

<i>Dili Güllü Zümrüt ile dilini yutmayı düşleyen Elmas</i>	15
<i>Baht olmayınca başta, ne kuruda biter ne yaşta</i>	19
<i>Istakoz neye benzer</i>	25
<i>Kozluk neresi, Elmas kim?</i>	31
<i>Yalnız ana dilinde küfreder insan</i>	35
<i>Zeytinyağı ile ayçiçek yağı arasındaki fark</i>	42
<i>Yaptığın bana, öğrendiğin kendine</i>	46
<i>Elmas'ın suç listesi</i>	50
<i>Akıllarını yitiren kızların suçları</i>	53
<i>Sıradan bir eteğin harikulade geçmişi</i>	56

<i>Huyun cisimde tezahürü</i>	59
<i>Mazlumun savunan, kollamalı sırtını</i>	62
<i>Unuta unuta büyür çocuklar</i>	66
<i>Zenginlerin bokundaki boncuk mevzusu</i>	72
<i>Cehennem kapısı bir an aralanıyor</i>	75
<i>Borcum: Olağanüstü bir şey</i>	78
<i>Nevri dönen Zümrüt</i>	82
<i>Ah ne de zormuş, kocası iştahlı olanın işi</i>	85
<i>Bir başka hayatın hayali saklıdır misafir odalarında</i>	94
<i>Plastik gibisi yok</i>	96
<i>Su gibi güzel Havva</i>	98
<i>Ağlama Nataşa kardeş, gözyaşı dökmekle dertler biter mi hiç</i>	101
<i>Agucuk bugucuk hanımış Aynurcuk</i>	105

Coşkun ve diğerleri

<i>Mahşer günü dirilir gibi kalktın işte ayağal!</i>	111
<i>Yoksullar öğleye dek uyumamalı</i>	118
<i>Masumiyeti ispat çalışmaları</i>	125
<i>Dünyanın polis karşısı ilk köpeği: Löp Et</i>	132
<i>İliğini kemiğini kurutana kadar</i>	138

Geçmişe hürmet

<i>Dünya, ar damarı çatır çatır çatlamış kadınlarla doldukça</i>	143
--	-----

<i>Sonra</i>	147
<i>İçtikçe Sami'nin aklına düşen</i>	148
<i>İçtikçe Cansın'ın aklına düşen</i>	151
<i>İçtikçe Coşkun'un aklına üşüşen</i>	155
<i>İnsan yükü ağır mı</i>	159
<i>Komünist Cemal</i>	163
<i>Herkese yer var da, bir Allah'a mı yer yok şu güzel dünyada</i>	166
<i>Ekonomik darboğaz</i>	170
<i>Düşmanları şeltoks gibi püskürten Atatürk</i>	173
<i>Üşümek sıradan insanların işidir</i>	176
<i>O gün</i>	182
<i>Su testisi bin yıldır kırılıyor su yolunda</i>	187
<i>Duran Kumandan</i>	190

Piknik zamanı

<i>Amerikan kotu, Tahran pazarlarında "şalvar-ı Türki" diye satılıyor</i>	197
<i>Saraylara sığmayan adam</i>	200
<i>İçmeyen erkeğe erkek mi denir</i>	207
<i>Evladını öldürmek ister mi insan</i>	210
<i>Ölüme gelmesin, ölüsüne gitmem</i>	215
<i>Deli saçması aynalar</i>	218
<i>Aklı muhafaza sınavları</i>	221
<i>Üstüne iğne toplarsın, içine derdini</i>	224
<i>Aslolan anlatmaktır</i>	226

<i>Öyle demem böyle derim</i>	230
<i>Aynanın içinde olanlar</i>	234

Eli kulağında kış

<i>Yalnız acı mı denkler insanı</i>	239
<i>Önce doğurmam lazım seni</i>	246
<i>Fakirin Fukaranın İşsizin Gücsüzün</i> <i>Ezilmişin Horlanmışın Abisi</i>	250
<i>Kozluk'ta konuşulacaklar</i>	256
<i>Kimseye anlatılmayacaklar</i>	260
<i>Çarpan kalbe benzer pazar yeri</i>	270
<i>Kediyi köpeği, kurdu kuşu düşünen</i>	275
<i>Bayram sabahı</i>	279
<i>Boğazdan akan sular gibi akıyor hayat</i>	282

Hayatın alelade akışı Kozluk'ta

Bazıları Őehr-i İstanbul'un yalnız kalburüstü semtlerinde yaşayan kadınların modayı takip ettiğini düşünür; oysa aynı Őehrin bazen biraz ötesinde bazen biraz berisinde kalan, biraz sağına biraz soluna düşen –ama asla ortasına düşmeyen– Kozluk ve benzeri yerlerde yaşayan kadınlar da modadan haberdardır. Misal, doğurmanın modası mı olur denmemeli hiç! Olur. Kozluk'ta yaşayan kadınlar, Őunun Őurasında daha beş on yıl öncesine kadar, evde doğurmayı pek elzem ve saygın bir davranış biçimi, kadının gücünü ve kararlılığını gösteren bir tür gösteri olarak algılarken, Őimdilerde her sokak arasında mantar gibi bitiveren özel hastanelerin başlattığı doğum kampanyalarıyla unutulmaya yüz tutan, hatta epeyce küçümsenen bir âdet dahi olup çıkmıştır bu. Eskinin kadınları bile evde doğurmanın sakıncaları hakkında fikir birliğine varmış, bu yeni adeti çıtkırıldım gelinlerin işi olarak görmekten vazgeçmişlerdir. Sezaryenle doğuma sıcak baktıklarıysa, hâlâ söylenemez. Allah'ın işine karışmak gibi görürler bunu biraz. Bazıları bebeğin cinsiyetini erkenden öğrenmek için karnın açılmasını ayıplar, bazıları da ul-

trason denen aletten ve bu aletin uygulanabilmesi için göbeğe sürülen jelimsi maddeden huylanır. Ancak Kozluklu kadınların tamamının akıllarından hiç çıkarmadıkları ve doktorların da üzerine basa basa tavsiye ettiği şey, uzun uzun emzirmektir bebeleri. Bu yüzden, günler geceler boyu “kuzum, kuzum” diyerek sever, bol bol emzirirler onları. Analarının göğüslerini büyük bir iştahla somuran Kozluklu kuzular, ayaklanıp evlere sığmaz olduklarıdaysa, kendi kucaklarından sonra en güvendikleri yer olan sokağa salar Kozluklu analar ve sokakta karşılaşacakları muhtemel tehlikelere karşı onları bol bol uyarırlar. Analarının tembihlerini kulak ardı etmeyi erkenden öğrenen Kozluklu kuzular da boklu derelerde, tehlikeli sulama kanallarında yahut İstanbul Boğazi'nin güçlü akıntılı sularında –şehir içi vapurlarda seyahat eden ve mülâyim hayatlar süren İstanbulluların gürültülü öfkelerine, hatta kınamalarına karşı– usta birer yüzücü olup çıkarlar.

Yine Kozluklu analar, kuzularının suça yatkın olacağı düşüncesi ve Allah'tan korkmanın öfkelerini bir parça yatıştıracağına duydukları inançla, onları çoğun Kuran ya da dikey nakış kursuna yollar, ancak kuzuların hayalini her daim vücut geliştirme, judo, tekvando kurslarıyla büyük alışveriş merkezlerindeki mağazaların pırlıtlı vitrinleri süsler.

Böylelikle Kozluklu kuzular, sokaklarda düğün arabalarının arkasında bol bol idman yaparak kısa yoldan iş hayatına atılır ve trafik ışıklarında bekleyen araçların camlarını parlatmak, yazın kuruyan boğazlara soğuk su ve kışın çeşmeye dönen burunlara kâğıt mendil yetiştirmek gibi işlerde umulmadık başarılar gösterirler.

Birçoğu okuma şansı bulamaz kuzuların. Ya matematiğe basmaz kafaları yahut öğretmenler onlara muhakkak “takar”. İçlerinden bazıları olmadık suçlar yüzünden demir parmaklıkların arkasında bulur kendini; hapisaneleri doldu-

rurlar. Bazısı da çat pat okuyup liseyi devirir ve onlar da çoğun memleketin güvenliğinden sorumlu birimlerine katılır, ya polis ya da asker olurlar. Bundan sonra başlarlar birbirleriyle didişmeye! Bir taraftan varsılların varını yoğunu soyup soğana çevirirken, diğeri taraftan varsılların varını yoğunu da onlar koruyup kollarlar.

Daha sonra Kozluklu kuzuların karşısına gerçek hayatın evdeki tek gerçek mümessili sayılan babalar dikilir. O zamana kadar evlatçıklarının yalnızca isimlerini bilen babalar, o günden sonra onların hayatlarını tanzim işine girerler, bir an evvel mürüvvet görmek istediklerini söyler, tez elden düğün dernek kurulmasını buyururlar.

Kuzuların bir kısmı bu ilk emre karşı koysa da, babayla ilk cenkten çoğu yenik çıkar. Paraya kıyan Kozluklu babalar, borç harç düğün davetiyesi de bastırır. Evin en küçük ve yazısı en düzgün kuzusu, içine davetiyelerin konulduğu beyaz zarfların üzerine, davetlilerin isimlerini kolu ağrıyana dek yazar da yazar. Düğün tarihi mutlaka yağmurlu çamurlu bir güne denk gelir. Artık “gelin ile damat” adı verilen Kozluklu iki kuzu, düğün arabasından düğün salonuna koşup yetişene kadar sudan çıkmış sığana dönerler. Gelinin, koca bir öğleden sonra, üstelik bütün kuaför çalışanlarının elinin değdiği karikatürize saçlarının fiyakası bu yağmurla söner. Nihayet, eş, dost, akraba bir araya toplanır, havalandırmasız bodrum katlarda, adi yağlardan yapılan düğün pastalarından yer, boyalı limonatalardan bardak bardak içer, ya halay çeker yahut mutlaka horon teperler. Esas olarak her düğün, Kozluk'ta bir nevi birbirini görme, görüşme ve hasret giderme törenine dönüştüğünden ve takı töreni de saatlerce sürdüğünden, gelinle damat bitkin halde oturdukları masadan, kendi düğünlerini dalgın gözlerle iki yabancı gibi seyreder.

Kozluklu ana babalar, dört gözle bekledikleri torunlarına da çarçabuk kavuştuktan sonra, öte dünyadan adeta bir so-

kak öteden bahseder gibi bahsetmeye başlar. O kadar ki cennet de cehennem de onların kapı bir komşusu olup çıkar. Bu yüzden ağır yün yorganların altında yahut devlet hastanelerinin loş koridorlarında sessizce öldüklerinde kimselerin ruhu duymaz.

Bu hikâye onların.

HATİCE MERYEM